

- עם מה לשמוח? •
- כסף: מה הבעיה? •
- להפוך מ'אחר' לאחד •
- וידי לפני השניה: כך תמליך עליך את ה' •
- מינון לשמוחה •
- התורה הזמנית: •
- מאמר טיטום על תורה כ"ב •
- ללכת עם תורתו: על מה ולמה? •
- אהבת ה' המתגלה בשובבי"ם •
- משכן של נקודות טובות •
- דוגמא אישית כשאין דוגמא אישית •
- התילים: מה כל כך מיוחד? •
- דיני מים אחרונים - חלק ד' •
- דרכי נועם •
- טעם גן עדן •
- כוכבי אור •
- עומק הפרשה •
- חנך לנער •
- שאל בני •
- הלכה פטוקה •

גליון שבועי למבקשי התרומה והעצה לעובדי למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

העוצמות הטמונות ב...כסף

הכסף, עמוס בעוצמות בלתי נתפסות, לטוב ולמוטב. העיסוק האובססיבי בכסף, חונק את הרצון ואת תנועת החיים. הצדקה, מעוררת אותם מחדש.

צדקה - חוכמת רצון

סגולתה של הצדקה, להגביר את הרצון. כסף נועד כדי לקנות באמצעותו דברים, ואיזה דבר קונים באמצעות נתינת כסף לצדקה? רצון. הרצון הוא הדבר הכי נכסף מצד אחד, כי מי הוא

המשכן, שהוא הבית של ה', נבנה מתרומות של עם ישראל. המשכן נבנה כתיקון ורפואה לחטא העגל, שגרם לחוסר אמונה ולניתוק קשה בינינו לבין ה' יתברך. כתיקון לזה הוקם המשכן, שבאמצעותו ה' יתברך מגיע לשכון בתוכנו. צורת ההקמה של המשכן, מבוססת על גיוס נדבות ותרומות, וכנראה שדווקא הצורה הזאת נוגעת בשורשים של החטא ומתקנת אותו.

הכסף - מאבד רצון

מהותו של חטא העגל, נעוץ בעוצמות הגדולות שיש בכסף ובממון לטוב ולמוטב. בכסף יש מצד אחד את כל הגוונים העליונים, שהם אורות עליונים ממש (ליקוטי מוהר"ן כה), ומצד שני, כל העבודות זרות תחובים בממון (שם כג). התיקון לממון, שמביא לכך שהממון ישוּך אותנו לכיוון הנכון ולא לכיוון ההפוך, היא הצדקה.

הכסף והזהב והממון, שורשם מיסוד העפר, ולכן הם מושכים את האדם כלפי מטה, ההיפך מתנועת הנפש הטבעית, שרוצה להתרומם כלפי מעלה. העגל היה עשוי מזהב, והחטא שבו מבטא את המרדף של האדם אחרי הכסף, שמביא אותו לניתוק מה', ובעיקר לניתוק מהרצון. הרצון, היא תנועה ושאיפה כלפי מעלה, והיא נקודת המרכז של עבודת ה'.

כל תאוה היא דבר מסוכן, אבל הסכנה של תאוות ממון היא שאין לה הפסק. בתאוות אכילה, יש רגעים שבהם אדם שבע, והוא יכול לנוח מהתאוה, אבל תאוות ממון מקיפה אותנו יומם ולילה, בכל מצב ובכל גיל. תאוה זו אינה דווקא אצל עשירים שרוצים מליונים, אלא גם אדם שאינו עשיר, רק עסוק במרירות של הפרנסה והכסף וחושב על זה כל היום, הוא שקוע בתאוות ממון ומאבד את הרצון.

הקב"ה אינו בא בטרוניא עם בריותיו, והוא זה שברא את העולם כפי שאנו רואים אתו. אבל הוא רוצה לתת לנו חיים טובים שאינם משועבדים לרדיפה אחר הכסף. מותר ואף צריך להתעסק בפרנסה, אבל לא ליפול שם ולא להיות שבו. איך עושים זאת? באמצעות נדבת המשכן. הקב"ה אינו מבקש גיוס כספים, אלא נדבת לב, כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי.

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

מרבים בשמוחה - לשמוח בכל פרט שאתה זוכה!

ב"ה ו' עש"ק פרשת ויהל תקצ"ב ואין לנו בפה להחיות עצמנו כי אם על ידי התורה הקדושה, כי אין שום טוב בעולם אלא התורה, וכמו שכתב דוד המלך עליו השלום (תהלים קי"ט) ללא תורתך שעשעי אד אבדתי בעיני, וברוך השם אשר חלקך מילושבי בית המדרש בעזרת השי"ת.

ואם אינך לומד כראוי באמת כאשר נכסף נכספת, כבר דברנו הרבה שלעת עתה צריך להחיות את עצמו בכל תבה ותבה שלומדים בהתורה הקדושה ובכל נקדה ונקדה שחוטפין איזה טוב בכל יום, ולהיות מודה על העבר בשמוחה רבה בכל יום, ולצעק על העתיד בקול גדול עד ישקוף וירא ה' משמים. וגם הפסוקים בעצמם טובים ויקרים מאד.

והעקר שתרגיל עצמך לשמוח נמשך בכל עז בכל מיני דרכים ונצות ששומעת, בפרט במלי דשטותא ובדיחותא, ובטח בה ובכחו הגדול והנשגב שאין איך שיהיה אחריתך יהיה טוב בודאי בלי ספק.

וכבר זכינו מה שכתבנו לידע מהתגלות תורות ומעשיות כאלו שלא נשמעו מעולם, וזה יהיה נשאר לנו לצחצח בחדרי ה', ובעולם הבא ידע נמלאות ענג נעימת התורות האלו, ואז נבין למי יעצם החדש שעשה עמנו הוא יתברך. שכתבנו לידע בזה העולם כל זה, ויתר אי אפשר להרחיב בזה עתה.

חזק ואמץ ושמוח נמשך מאד, כי הכל יתהפך לטובה בעזרת השם יתברך, ומחמת כבוד שפת קדש אי אפשר להאריך יותר.

דברי אביך נתן מברסלב

כסף נועד כדי לקנות באמצעותו דברים, ואיזה דבר קונים באמצעות נתינת כסף לצדקה?

זה שיכול לחיות ללא רצון, ומצד שני הוא דבר שאי אפשר לרכוש בשום צורה, ואין שום מטבע בעולם שקונה אותו, מלבד הצדקה.

תאוות ממון אינה מאפשרת רצון. נדמה בטעות שאם אני רוצה להשיג עוד ועוד, יש לי רצון. וזה לא נכון, כי אם אתה רוצה משהו שאין לך, אתה מנותק מהרצון. רצון פירושו שאתה יכול לרצות וגם להיות מרוצה ממה שיש לך. הרצון הוא המנוע הכי גדול בעולם, שמנתק כל סוג של גלת וכבודות, ושום מאורע לא יכול להשפיע עליו לרעה.

ואת זה קונים בצדקה. ולכן הצדקה היא תיקון הממון, כי הממון מחלל את הרצון וגוזז לו את הכנפיים. הוא לוקח את הרצונות ומזרים אותם אל יסוד העפר. וזה מה שהפיל אותנו בעגל, כי הרצון שלנו נחלש. אילו היה לנו רצון חזק, לא היינו מתבלבלים משום דבר, אבל כיון שהרצון נכבה, הם נפלו שבי בעגל הזהב, וחזרו לרצות את הגלות.

תרומה מלשון הרמה. מטרת התרומה איננה לגייס כספים, כי לה' יתברך יש את כל הכסף שבעולם. המטרה היא לרומם אותנו. כשאדם נותן צדקה, הוא מביע אמונה והשגחה בה', וזו רפואה לתאוות ממון ולעצבות שהיא מביאה בעקבותיה. יש אנשים שיש להם הצלחה אבל אינם יכולים להתרומם, הצדקה, סגולתה לרומם את הלב ולהגביה אותו.

(על פי ליקוטי הלכות, ברכת השחר הלכה ה')

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	ליקוטי קמא	ליקוטי ח"ב	משה ברוך מו"ק - תגנה	דף הומי - תגנה	עלים לחיוב
שבת	ד	ל	רלא	קסא	כד	שיג
א	ה	לא	רלב	קסב	כה	שיד
ב	ו	א	רלג	קסג	כו	שטו
ג	ז	ב	רלד	קסד	כז	שטז
ד	ח	לב	רלה	קסה	כח	שטז
ה	ט	לג	רלו	קסו	כט	שטח
ו	י	לד	רלז	קסז	ב	שטט

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ב

הרוח מנשבת ומאחדת

בלקוטי מוהר"ן סימן י' מביא רביה"ק לשון התיקוני זוה"ק 'בתרועה דאיהו רוחא אתעבר אל אחר', 'ונעשה מאחר - אחד, כי הוא קוצא דאות ד'.

מהו החילוק בין 'אחר' ל'אחד'? רק קוצא קטנה. אל"ף ח"י"ת הרי נמצא בשניהם, אלא שכאן יש דל"ת וכאן רי"ש, בדל"ת יש קוצא, ורי"ש הוא עגלגל, כל החילוק בין אחר לאחד, בין עבודה זרה - גאווה, לבין אחד - אחדותו יתברך, כל ההבדל הוא רק במשהו, בדבר אחד, בהרהור אחד טוב הוא דבוק באחדותו ית', ובהרהור אחד של גאווה ח"ו - כתוב בשם הבעש"ט הקדוש 'וסרתם - ועבדתם אלהים אחרים', סרים רק בהרהור אחד מהשי"ת, וזה כבר עבודה זרה.

והצדיק עושה 'אחד' מ'אחר', 'אתעביר אל אחר', האל אחר הולך לו, ונהיה אחד.

האדם צריך להתבונן; אם יש לי במחשבתי מחשבה טובה, אני יודע מי אני, עם שפלות, אזי אני 'אחד', אני מקושר ל'אחד', אבל אם חלילה לי יש מחשבה של גאווה, הרי זה 'אל אחר', זוהי עבודה זרה.

הרי כל זה היא רק בהרהור אחד. מה הוא בסך הכל? זה הרי רק דבר אחד, קטן, 'וסרתם' - זה כבר 'ועבדתם אלהים אחרים', אני סר רק בהרהור, וזה כבר עבודה זרה.

העיקר הוא, כשלומדים משהו, צריך לדעת לעשות מזה תפילה מיד, מיד לבקש מהשי"ת: 'רבונו של עולם, אנחנו הרי תמיד בסכנה, הנה אנחנו נמצאים בבחינה של 'אחר', וכשהשי"ת עוזר, בכח הצדיק, עם ההתקרבות אליו, נהיה כבר מיד 'אחד', אוי אוי אוי.

רבי נפתלי אמר שיש לנו קבלה מרבינו 'כשרוב העולם יקבל את הספר שלי, צריך להתכונן לגאולה'. אל"כ צריך לראות ללמוד את הספרים של רבינו, בהם נמצא הרוח של הצדיק, ויש לו את הכח לסלק את הא'אל אחר' ולעשות 'אחד'.

זה אכן סכנה, כל רגע היא סכנה, איזשהו נקודה קטנה וכבר עבר מאחד לאחר, אלא שבזה ששמחים עם הצדיק, שמחים בזה שאנחנו מקורבים אליו ומחשיבים את ספריו, בזה לבד ממשיכים את הכח של הצדיק, ונעשים מקושרים לאחד.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אבק לשון הרע הוא דיבור שאין בו לשה"ר אלא שהוא גורם לאחרים לדבר לשה"ר: כגון האומר 'מי היה מאמין על פלוני שיהיה כמו שהוא עכשיו!' אף שלא דיבר דיבור רע אותו פלוני, יש במשמעות שפעם לא היה טוב, ואם ישאלו, יגיעו ללשה"ר.

או כגון האומר: 'אל תדברו על פלוני, אינני רוצה לספר מה שהיה איתו!' וכל דבר הדומה לזה, שהוא מבוא ללשה"ר, אסרוהו חכמים משום סיג ללשה"ר. ואם דיברו לשה"ר כתוצאה מהאבק לשה"ר, עובר המדובר אבק לשה"ר על 'לפני עור לא תתן מכשול'.

אם נשאל אודות אדם 'מה דעתך על פלוני?' אסור לענות 'אינני רוצה לדבר לשה"ר', כי מובן שיש מה לדבר עליו. רק יחקרנו 'בשביל מה אתה שואל?' אם יש תועלת, מותר לענות כפי תנאי היתר. ואם אין תועלת, יש להוכיחו על שאלתו, או עכ"פ להשתמש מלענות בלי משמעות גנאי. ואם אינו יכול, מותר לשקר.

זהו: "ורחמיו על כל מעשיו" הינו שרחמי השם יתברך יתמשך על כל הברואים, וכל הברואים ירחמו אחד על חברו, ויהיה שלום ביניהם:

(ליקוטי מוהר"ן יד, יא)

חיים פשוטים עם ה'

בפה כל דבר וכל מקום בו שכחנו שהוא מלך, ולספר לו על כך.

בכל פעם שאדם בא לפני ה' ומספר לו על מה שהיה, מצב שבו שכח מה', בזה הוא משיב את המלוכה להשי"ת.

וענין זה הרגיל אותנו רביז"ל שנחיה תמיד בקשר פשוט, אמיתי וכנה עם השי"ת, לעסוק תמיד בהשבת המלוכה אליו.

וכל אחד צריך להאמין בעצמו שמלכות ה' עומד עליו, וכי יש בכוחו להחזיר לו את המלוכה.

עומדים אנו בסיומם של ימי השובבי"ם ת"ת, הימים בהם עוסקים לתקן את הברית קודש, לחדש הקשר שלנו עם השי"ת לקראת ימי הפורים הק' וימי יציאת מצרים וקבלת התורה, וכידוע מהאריז"ל שיעיקר תיקון הברית הוא קריאת שמע על המיטה והוידי לפני השינה וקבלת הד' מיתות בית דין.

וגם מי שאינו אומר את נוסח האריז"ל, העיקר הוא, לפני שמחזיר את פקדון נשמתו להשי"ת, שישפר לו על מיטתו בדקות לפני שנרדם, את הרגעים והשעות בהם שכח שהוא המלך, ואין בזבז היום על בטלה ועצלות, רדיפה אחר תאוות, איך כעס וקינא באחרים וכו'.

והעיקר הוא, שלא יספר מתוך מחשבות של ריחוק, אלא מתוך אמונה שעל ידי עצם הסיפור לה', בזה בעצמו הוא משיב את המלכות לה', שיהיה למלך על כל מציאות החיים.

תפקיד האדם בעולמו הוא להמליך את ה', היינו להכניס מחשבתו תמיד שיהיה איכפת לו ממלכות ה', שה' יהיה למלך על כל הארץ.

אשרינו שיש לנו צדיקים המלמדים אותנו תמיד לחשוב ממלכות ה'. וגם כאשר עוסקים בתורה ומצוות, הם מכוונים אותנו תמיד להרים המחשבה לחשוב ממלכות ה', שזה יהיה העסק שלנו. לעשות כל דבר באופן שממליך את ה'.

ואף שלא תמיד זוכרים מלכות ה', והרבה שעות במשך היום אפשר לשכוח ממלכותו, בכל זאת בכל פעם שנזכרים מהאמת, מתחדשים להמליכו. אדרבא, זהו התכנית של הבריאה, שיהיו הרבה רגעים של שכחה, דווקא בשביל להמליך את ה'. כי כל ענין המלוכה הוא להמליך ה' במקום שלא היה ניכר עד עתה שהוא המלך, ולכן בהכרח שיהיו רגעים של שכחה, כדי שנתחדש להכיר מלכותו במציאות כזו של שכחה.

והנה, הדרך הפשוטה של העלאת המלכות הוא על ידי זריזות למצוות עמילות בתורה, יגיעה בתפילה, חיזוק באמונה ומידות טובות וכו'.

אך כפי שאמרנו, הרבה משעות היום שוכחים מהמציאות של מלכות ה', אך רביז"ל חידש לנו דרך נורא ונפלא שכל אחד יכול להשיב את המלוכה להשי"ת, וזה על ידי 'וידי דברים' להתרגל להתוודות להשי"ת על כל דבר - להוציא

הליכות

שיחות ומנהגים

שמחה והתחזקות

התחזקות עצום שאף על פי שהתחזקתי וטמאוי היגנים את כל השמנים, והתחזקתי תזקה כל כך שלא היה היאך להדליק את המנורה, ולא נמצא פי אם מעט שמן חתום בחותמו של כהן גדול, אך במעט שמן הנותר נהיה גם התנקה. והיו הלמוד של רבנו הקדוש שאף שהיציא הרע וחיילותיו מטמאים את כל המוחין, אך השמחה וההתחזקות הוא אף במעט דמעט הקדושה שיעדן לא נטמא ומצא בכל אחד ואחד. והיני 'מנותר קנבנים' - פי כך השם יתברך מנהיג את עולמו שבכל אחד ואחד מוכרח שיהיה בו איזה טוב אפילו אם הוא מעט דמעט, אך בלח מעט זה אם תהיה חשבה בענין ולא ירפה ממנה, אזי יתברך בסוף על כל הרע ויהיה 'נעשה גם לשושנים' ויחזרו ויתקן הכל.

ומהדבור של חכמי יגור הנ"ל נהיה הדבור התחזקות אצל אנ"ש - 'א פאטש געכאפט און שפיל פריילאך'. הינו שאף על פי שמשקלים סטירה, חביבים הלאה להתחזק מעמד ולהמשיך לגנו ולשמח בעבודת ה'.

בתנה אמת שהייתה בפרסלב קדם ימי התנפה שנתמלכה עד אור הבקר, כמנהג הימים ההם, וכנהוג אז שאחר התנהגו מליים את כל המחשבים לבייתם יחד עם כלי זמר, ובדרך כלל היו כבר הפלי זמר גיפים משמחת התנהגה, ובפרט המתופף שהיה ענין עד מאד מקושי עבודתו. ובאותה לילה של התנהגה הנ"ל היה המתופף, שמו היה יעקב, ענין מאד, ומנהל הפלי זמר סטר לו בפניו, והתחיל המתופף לבפות. ואמר לו מנהל הפלי זמר: 'יעקב! א פאטש געכאפט און שפיל פריילאך' - 'יעקב! סטייה קבלת יתגנו בשמחה'.

ובאותה עת שלחו את המתנגנים, שהיה אז מוהר"ן בתפילת ביתו, ותלמידו רבי מאיר לייב בלעכער צמד אצלו. וכשעברו אז המליים תחת בית מוהר"ן נתנו את תנועת נגון ההתעוררות הידוע אצלנו. ומוהר"ן ירבי מאיר לייב שמענו את תנועת נגון, ורבי מאיר לייב שהיה בעל נגון, התאים תכף אז תנועת נגון זה לתבות 'מנותר קנבנים, נעשה גם לשושנים'. והוא למוד

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ב - התורה הזמנית

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

נבאר בזה את עיקרי העצות למעשה העולים מתוך המאמר, מתוך מה שנתבאר באריכות כל דבר במקומו.

[א] השי"ת מנהיג את עולמו בהנהגת המשפט ובהנהגת הרחמים והם משלימים זה את זה, ואי אפשר לזה בלא זה, כי מוכרח שיהיה הנהגת המשפט שאם לא כן אין טעם לכריאת העולם, כי הכל יהיה נהמא דכיסופא, אבל מאידך מוכרח שיהיה הנהגת הרחמים כי בלא זה אין קיום לעולם, כי מעוצם ההסתרה והירידות שיש בעולם, בהכרח להמשיך מידת הרחמים, ושני דרכים אלו איך הם משלימים זה את זה הם מסתרי נפלאות הבריאה, וזה עיקר עבודת הצדיקים, כי הצדיקים עוסקים בכל עת להמתיק את הדין והמשפט שלא יהיה בבחינת דין אכזרי ח"ו, שעי"ז האדם מתרחק ח"ו מהשי"ת, אלא אדרבא שיהיה בבחינת דין תורה, היינו שהדין וההסתרה הזאת יביא את האדם להתחזק יותר ויותר בחיפוש העצה איך להתקרב להשי"ת גם בירידה וההסתרה הזאת, ועי"י ההתחזקות הזאת בעת הירידה, ובפרט עי"י הידיעה שיש רחמים עצומים ונוראים שנמשכים עי"י הצדיקים שזוכים לתפילה ה' שמזה נמשך רחמים נוראים ועצומים שעי"ז אפשר להתחזק בכל מקום שהוא, עי"ז נהפך הירידה לעלייה, כי עי"י הירידה וההסתרה הזאת עצמה נתגלה דרגא חדשה של תורה, ואז הדין הוא בבחינת דין תורה, כי נעשה ממנו תורה, ומתקרב האדם עי"ז להשי"ת ולא להיפך (אות א על פי ליקו"ה הלכות מתנה הלכה ה).

[ב] הצדיק עוסק בכל עת להמתיק את הדינים, אבל מאידך הוא עוסק להוכיח את ישראל, ולהאיר בהם את עוצם כוחם, וכמה כל העולמות תלויים בהם, עד היכן מגיע כל פגם, ומאידך עד היכן עוצם כח התיקון של כל דבר טוב, וכפי מה שאנו עוסקים לקבל את תוכחתו הנעימה, ולהתחזק עי"ז בכל מצב להתקרב להשי"ת, עי"ז הצדיק יכול להמתיק את הדינים, כי עי"י הנקודות טובות שמתעוררים ישראל עי"י תוכחתו, יש לו כח להמתיק את הדין (ש).

[ג] אם האדם שומע את קול תוכחת הצדיק, ומתעורר תמיד להתקרב להשי"ת בכל מצב, יהיה מה שיהיה, עי"ז הוא חתום בחותם הקדושה בכל מצב ובכל עת, כי יודע שאין שום ירידה בעולם, כי כל הירידות הם לצורך עלייה, אבל אם האדם אינו שומע את תוכחתו הנעימה של הצדיק, יכול עי"ז ליפול מהחותם דקדושה ומתגבר עליו בחינת גירושין ומחלוקת, כי אינו מוצא את מקומו בתוך הקדושה (ש).

[ד] יש חותם נוסף שהוא בחינת חותם הידין שהוא בחינת הארת האמונה, ועיקר העבודה הוא לשמור על החותם החיצון הזה, ולזה צריך להתקרב לצדיקים שהם בחינת השבעה רועים שהם מאירים את אור האמונה הקדושה, ובפרט הצדיק בחינת משה שהוא כלול מכל השבעה רועים, והם מאירים לאדם את האמונה בכל עת ובכל מצב, אף בבחינת הירידה וההסתרה, כי הם מאירים עליו את כח החותם דקדושה להיות חתום תמיד בתוך הקדושה ולא לצאת מהקדושה אפילו אם יעבור עליו מה, ועיקר הארתם הוא לעורר את האדם לרחם מאוד על הגוף שיוכל לקבל הארה מכל ההארות וההשגות שהנשמה משגת, שיוכל הגוף לקבל את הארת האמונה גם כשעוסק בענייניו, ולא יתגבר הגוף בעזות תאוותיו, אלא אדרבא יכנע לנשמה הקדושה ויקבל את הארתה, שהוא הארת האמונה שמקבלת מהשבעה רועים (אות ב-ה).

[ה] עיקר העצה של האדם למעשה בכל מה שעובר עליו, הוא להתחזק בעזות דקדושה, ועיקר עזות דקדושה הוא בבחינת קולות, כי כל הקולות הם בחינת עזות דקדושה, הן קול תורה, הן קול תפילה, הן קול שירת

מעמקי העצבות - לשמחה עילאית

תלאות שלא ייאמנו עבר בחייו הצעירים, החסיד ר' חיים בייך רובינזון. לפני פרוץ מלחמת העולם השנייה זרמו חייו על מי מנוחות, היה לו עסק של טחנת קמח בשותפות, ממנו התפרנס ברווח, ואת שאר עתותיו הקדיש לתורה ותפילה.

אביו, ר' פנחס רובינזון, היה מחשובי חסידיו סוכדניוב וממשמשי האדמו"ר, רבי אלימלך יעקב יצחק רבינוביץ. אמו היתה מצאצאי ה'חווה' מלובלין זי"ע ותלמידו בעל ה'זיכרון ושמירת שבת.

בהמשך הובל ר' בייך לאושוויץ, שם לא פעם הגיע עד שערי מוות. לולא היה ה' בעזרו, כי אז כבר לא היה בארץ החיים.

אחרי המלחמה, הגיע לאמריקה. הוא היה מראשוני הפליטים שבאו מגייא הצלמוות.

למרות אסונו הנורא, לא נתן לעצמו ליפול לזרועות האוש, באמריקה קומם מחדש את הריסותיו, ואף קירב אנשים לדעת רבינו, והיה ממקימי בית הכנסת דחסידי ברסלב באמריקה.

מעצב לשמחה החסיד רבי בייך רובינזון זצ"ל

שמואל' שכיחא כאב"ד אוסטורבצה.

בימי בחירתו, כשהתקרב ר' בייך לברסלב על ידי רבו רבי אברהם יצחק וייסזאנד מאוסטרובצה, הקפיד עליו אביו בשל כך, ובנסיעתו לאדמו"ר תינה צערו לפניו. להפתעתו השיבו האדמו"ר מסוכדניוב: "לברך'ל שלך שורש נשמה הקשור לתורת רבי נחמן מברסלב, וזה עוד יעמוד לו!"

לאחר שהתחתן ר' בייך, עבר לגור בעיירה סאליף, הסמוכה לאוסטרובצה, בה חיו שמונים משפחות יהודיות. עד למלחמה נולדו לו ארבעה ילדים: דוד'ל, נחמן, ישראל אברהם ויהודה יחזקאל.

יושב ר' בייך בסאליף, על התורה ועבודת ה', עוסק בהתבודדות ובלמוד ספרי רבינו, ולעיתים מתכתב עם חבריו בדיבורים הנובעים ממעיינו הנצחי של הנחל נובע.

עד שבאו ימים קשים; עננים שחורים הקדירו את שמי אירופה, הצורך הנאצי ימ"ש כבש בסערה את פולין, מתוך כוונה ברורה למחות זכר ישראל מן העולם.

מאוסטרובצה היהודית, ומהעיירה סאליף, נותרו כמה שרידים בודדים, ביניהם ר' בייך שאיבד במלחמה הנוראה את חבריו, חסידים

היה זה כעבור שנים מאז המלחמה הנוראה, באחד הימים פגש בו אחד מחבריו, והבחין כי שרוי הוא בשמחה עילאית. "ר' בייך! גלה לי מהי סיבת שמחתך המיוחדת!" ביקש ממנו. "אגלה לך את האמת", שח לו ר' בייך, "היום נזכרתי, שביום זה לפני כך וכך שנים, הכנסתי את בני לבריתו של אברהם אבינו. אך בני זה, לא האריך ימים, בהיותו ילד, עלה על המוקד יחד עם מיליון וחצי ילדי ישראל הקדושים והטהורים, ה' יקום דמם.

"כשעלה הדבר בזיכרוני, איים יצרי להטביעני בים של עצב נוראי על אובדנו של בני יקירי זה, ושאר קרוביי. נפלתי לדכדוך עמוק ולא ידעתי את נפשי מיגון.

"אבל, אז התגברתי בכל כוחי לקיים את דברי רבינו: 'מצווה גדולה להיות בשמחה תמיד', שימחתי עצמי בכך, שלפחות זכיתי להכניס את בני לבריתו של אברהם אבינו! שוב ושוב הזכרתי לעצמי את הזכות הזאת, עד שכל היגיון והאנחה עזבו אותי, ונכנסתי לשמחה אמיתית. זוהי הסיבה שרואה אתה אותי שרוי בחווה כזאת!" - - -

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

מה זוכה מי ש'משתדל ביותר לקבל שבת נראוי לז' כפי השתדלותו, כך זוכה להתקרב לצדיק האמת, עד שיזכה לתשובה שלמה בכל מקום אשר הוא

שם. (ליקוטי הלכות, שבת ז, א.)

הזוכה: חיים לייב פרידמן, בית שמש זכה בשובר זכיני ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

מהו 'סוד גלות ישראל'?

ברכת השחר ד'

ותשבחות, בכל פעם שמתגבר בקול דקדושה הוא מגביר בזה את הנשמה על הגוף שזה עיקר עזות דקדושה, ואף כשאין יכול להתגבר לעסוק בדבר שבקדושה בקול רם, על כל פנים ירגיל עצמו להתאנח להשי"ת, מתוך רצון והשתוקקות לצאת מהירידה וההתרחקות שלו, וזהו ג"כ קול דקדושה וכוחו עצום מאוד להכניע את עזות הגוף ולקרבו לצדיקים שיש להם את הכח לקרבו להשי"ת.

[ז] וכללות העזות דקדושה הוא להתחזק בדעתו ולא להתפעל מכל הירידות ומכל מה שמתגבר עליו הגוף בעזות תאוותיו, אלא להיות חזק בדעתו שבוודאי יכול להתקרב להשי"ת, ואף אם עבר עליו מה שעבר לא יפול בדעתו ויטייאש, כי הבושה זו היא בושה דסטרא אחרא והיא מביאה את האדם להגביר עליו את עזות הגוף ע"י הייאוש שמתייאש, אבל באמת עיקר עבודת האדם הוא להיפך ממש, שעם מידת הבושה ישתמש קודם החטא, ויזכור תמיד את עוצם גדולת הבורא ואיך שייך שילוד אשה יפגום איזה פגם כנגד רצונו יתברך, אבל אם ח"ו הכשילו היצר הרע, אפילו אם נפל מאוד מאוד, אל יתייאש ח"ו, אלא יתחזק ויתגבר בעזות דקדושה להתחיל מחדש ממש, ויתחזק להתפלל להשי"ת שיקרבו אליו, והעזות הזאת חביבה מאוד לפניו יתברך (אות ד-ה וליק"ה הלכות בשר וחלב ה"ד והלכות הלוואה ה"ג).

[ז] וכמו כן צריך להתחזק תמיד בעזות דקדושה כנגד כל העזי פנים שבדור שחולקים ומזבים את כל דרכי הצדיקים שהם בחינת השבעה רועים שמאירים את האמונה הקדושה, ובפרט את עניין זה של הארת אור הנשמה אל הגוף, שגם בתוך כל ענייני הגוף יוכל האדם לקבל את הארת הנשמה, ולהתקרב להשי"ת בכל דרכיו וענייניו, אף כשעוסק בדברים גשמיים, והעזי פנים שבדור מלעיגים מאוד על ההולכים בדרכי הצדיקים ובפרט בעניין זה, ועל כן צריך האדם להתגבר ולהתחזק מאוד בעזות דקדושה שלא להתפעל מהם כלל, אלא להיות חזק בדעתו ולילך בדרכי הצדיקים שמקרבם אותו להשי"ת (אות ג-ה).

[ח] אמנם צריך לידע שבכל פעם שהאדם מתחזק בעזות דקדושה ובקול דקדושה, ובפרט כשמתאנח כדי להתקרב להשי"ת, מתעורר בחינת קול הברה שמחליש דעתו מאוד, והקול הזה מתעורר דייקא כשהוא מתחיל ומעורר את הקדושה, אבל זהו לטובתו, כי ע"י שיתחזק ולא יתפעל מזה עי"ז יוכל לעלות מדרגא לדרגא ולזכות להארת השבעה רועים שיאירו בו דרגא חדשה של נעשה ונשמע, וצריך לידע שכך הוא הדרך בעבודת ה' ואין להתפעל מזה, אלא ימשיך ויתחזק בעבודתו בעזות דקדושה, וכשימשיך ויעשה את שלו, יזכה להינצל מהקול הברה ויזכה להארת הקול דקדושה ולהתקרב עי"ז לצדיקים (אות ח).

[ט] ועיקר העצה שיזכה האדם לשמוע את הקול דקדושה ולהינצל מהקול הברה, הוא ע"י עשייה דקדושה באופן שהגוף בטל אל הנשמה, היינו שמכוון בעת עשייתו את המצוות מעשיות שבוה הגוף ישמש את הנשמה הקדושה, ובוה נעשה הגוף בבחינת בשר אל הנשמה עי"ז יכול לשמוע את הקול דקדושה (שם).

[י] וכמו כן ע"י שמשמש את הצדיק, בכל עניין של עשייה דקדושה שע"י מאיר את אור הצדיק בעולם, שכל זה הוא בחינת השימוש לצדיק, עי"ז נעשה בחינת בשר אל הצדיק, ועי"ז זוכה לשמוע את בחינת הקול הנחה של הצדיק, ועי"ז יכול לזכות להתעורר גם במקום שהוא, מכח בחינת הנחה של הצדיק, אבל צריך להיות בבחינת בשר אל הצדיק ולא להתרחק ממנו, וזה ע"י השימוש שמשמש את הצדיק (אות ו-ה).

(ע"י היטב תורה קטו), לפעמים הם באים באופן של הסתר פנים מוחלט, בפעמים אחרות הם נסיונות או נפלות למקומות המרוחקים מהשי"ת. מי שאינו קשור ודבק בצדיקים ובתוכחתם, הדברים מתפרשים אצלו כהנהגה של ריחוק ושל כעס שא"א לרצותו, הוא שומע בכל קושי את ה'בת קול' שאומרת לו: "חוץ מאחר" - אותך לא יקבלו בתשובה. "כל באיה לא ישובו" - אבדה תקוותי לשוב אל ה'.

אך הצדיקים, בכוחם הגדול, מאירים לאדם בדעתו ובלבו, ע"י כח נשמתם, וע"י ספריהם הקדושים בהם הם מוכיחים את העוסקים בהם באופן הנעלה של דין שמלא ברחמים - השיסורים, תכליתם היא קרבת אלוקים, כל הריחוק מטרתו היא ביטול הקטרוגים וזיכור שעל ידו יזכה האדם לשוב באמת אל ה'. ואז הוא זוכה להפוך את כל הקושי והריחוק, לדרך של התקרבות לה'. בברכה נ.ג.

היסורים, שמטרתם זיכור וקרבת אלוקים - ל"דין אכזרי". מי שמקושר לצדיק הגדול בחינת משה המוכיח האמיתי - זוכה בכוחו לראות אפילו בתוקף היסורים את הרחמנות האמיתית של השי"ת, ואזי הקשר שלו ליסורים הוא קשר של קרבת אלוקים. אך מי שאינו זוכה לכך - מרגיש שהקב"ה נוקם בו ומתאכזר אליו, כי לדעתו הוא אינו ראוי לעונש הזה. (ע"י היטב בליק"ה הנ"ל ובהל"ר"ת הלכה ג' ובפרפראות לחכמה לתורה ד' אות ד), אך הדבק בצדיקים זוכה לראות איך שכל מאורעותיו, לטובתו.

וכן ממש ענין היסורים בנפש. כל הקשיים והמעברים שיש לאדם בחלק הרוחני בענייני עבודת ה', הם כולם תוצאה של מדת הדין. ואז ה'חיצוניים' באים ויונקים משם, ורוצים להפוך זאת לדין אכזרי, היינו לגזור עליו ריחוק וניתוק, עד כדי גזירות שנועלות בפניו את דרכי התשובה, או מזמינות לו מניעות והפרעות שקשה מאד לעמוד בפניהם

לכבוד מערכת 'עלה לתרופה' שמעתי ביאור נפלא על התורה ומאחר שלא הצלחתי לשאול את מוסר השיעור אם אפשר לפרסם את הדברים בשם אומנם כתבתי אותם כך, והוא על ענין המתקת הדין שפועלים הצדיקים - באופן הנוגע לכל אחד. הנה היסורים שאדם עובר בעולם, יש להם מטרה ותכלית, יש מהם שבאים בכדי לכפר עוונות, או להוכיח את האדם ולעוררו שישוב בתשובה. יש יסורים שמגיעים בכדי לזכר את האדם מהחומר המגושם, ויש לפעמים יסורים מסוימים שהם בבחי' "פדיין נפש", שהמקבל ניצל מגזירות קשות יותר ואפילו ממות.

אך ה'חיצוניים' שורים במקום שבו שורש הדין כמבואר בזה"ק. והם נתפסים להרגשת הלב של האדם, ומנסים להפוך זאת לדין אכזרי. כלומר - במקום שירגיש הכנעה והרהורי תשובה ויתקרב להשי"ת עי"ז, כמו שכתוב: "ולבבו יבין ושב" - היסורים מעקמים את לבו יותר מהשי"ת (ליק"ה הראשה ג, ה) והופכים את הדין -

טעם גן עדן

ליקוטי מוהר"ן למעשה - איך?!

חיזוק ועצות להליכה עם הליקוטי מוהר"ן [א]

הענין הזה היה קיים בחי רביז"ל שהעלה את אנשיו לדרגות מופלגות ביותר, וכמו שאמר 'אפילו הפחות שבאנשי אני מוליך אותם בדרך של צדיק אמת', ואמר שיכול להביא אותם לדרגות של 'כמוני ממש'.

והכח הנורא הזה לרחם על נשמות ישראל ולקרבת אליו יתברך, המשיך רביז"ל בכוחו המופלג אל תוך תורתו הקדושים, וכפי שהפליג מאוד במעלת תורתו הקדושים. שלא הפליג במעלתם רק מצד העמקות שלהם שהם חידושים נוראים ועמוקים וכו' וכו', אלא הפליג בעיקר שעל ידי התורות האלו יכול כל אחד להיות איש כשר באמת, כלומר שבתורות האלו יש את הכח של ההתקרבות אל הצדיק.

ועל כן השאיר רביז"ל צוואה נוראה נדידה במהותה [ליקוטי מוהר"ן סימן ח' תנינא], שהעיקר הוא 'לחפש' את אורו הגדול. וכפי שר' נתן הרחיב בכמה מקומות [ובעיקר בהלכות שלוחין ה'] שלצורך כך יש לסלסל בתורתו הק' ולחפש שם את אורו הגדול, הרוח הקדוש שהצדיק רוצה להנחיל בכל אחד, מחמת שהוא מאמין בכל אחד שיכול להתקרב לה' בכל השלמות שבעולם, אם רק ציית לרביז"ל.

זכינו בחסדי ה' וברחמי המרובים להתקרב אל הצדיק הקדוש והנורא. והנה ידוע הדבר עד כמה דיבר בפירוש וברמז שהענין הק' שרצה לתקן בעולם, נמשך גם אחר הסתלקותו דרך ספריו הק'.

כי פניו שכלו ונשמתו של רבינו הקדושים נמצאים בתוך ספריו הק' כמובא גם בתורה קצ"ב, כי ענין ראיית הצדיק וההתקרבות אליו הוא לא כמו שטועים העולם שזה מה שנתחדש לאורו של הבעש"ט הק', שהעיקר לראות פנים המלוכשות בגוף, ולראות איך 'הוא' צדיק גדול עובד את ה', ואני הקטן עומד ומסתכל עליו ומערך אותו מתוך ידיעה שהוא צדיק, ופעמים גם לבקש ממנו ברכות לישועות, כי לא זו הכוונה במושג 'אמונת צדיקים'.

אלא עיקר החידוש של הבעש"ט בהתקרבות לצדיקים והאמונה בו, הוא לדעת שהצדיק יכול להאיר בי מאורו הגדול לקרבני השי"ת דייקא מתוך הנסיונות והכבידות שלי בלא להתייאש ממני לרגע אחד, ובלי לוותר ולומר שאני נשמה קטנה שאי אפשר לדבר עמה מדברים גדולים.

שובבי"ם: לאהוב את ה'

שיהא גם צד של 'עשה טוב', כי 'קדוש' פירושו 'מובדל' ומופרש, ובהכרח שיש גם צד שני ש'שָׁלֵשׁ נפרש לחלקו של השני, דהיינו שנבדל מעריות ועבירה אל החלק הטוב, ויש לבאר מהו החלק הטוב אשר לשם הוא מפריש את עצמו בקדושה.

ולבאר הדברים נקדים: הנה ידוע ש'ברית' עניינו 'אהבה וידידות', ששני אוהבים כורתים ברית אהבה ביניהם לבל יפירו לעולם. ומהות הברית הוא, שאף אם לפעמים יהיו סיבות שיחשיכו האהבה מ"מ יתאמצו ויתגברו לבל עזוב אחד את זולתו, אלא לחדש אהבתם כמקדם, כי בהכרתם עומק הקשר והאהבה שביניהם הם מכריחים עצמם לאהבה זו אף אם תהא איזה סיבה שתפריע בעדם.

נמצא שהברית ענינו עומק האהבה והידידות ומידת האהבה דקדושה היא ה"עשה טוב" דברית, ועיקר אזהרת הקדושה היא שלא לפנות אל אהבות נפולות ח"ו אלא להידבק באהבה דקדושה, וע"כ עיקר התיקון לפגם הקדושה הוא התקשרות ודביקות לקדושה (שענינו 'אהבה', שהוא בגימטריא 'אחד' כמובא הרבה), וכמו שמבואר בהרחבה בליקוטי מוהר"ן תורה ל"ד, שעל פגם הקדושה שבא ע"י שברית כלי החסד ואהבות נפולות, הוא ההתקשרות והדביקות לנקודת החסד, ששם מאיר אור האהבה דקדושה שלא נפגמה, ועל ידי זה מתקן הכל, כי במה שפגם באהבות נפולות מתקן ב"קום ועשה" באהבה דקדושה.

ה' יזכנו לשמוח בשמחתו ולהידבק באהבתו תמיד, וברית שלומנו לא יופר לעולמים, עדי נזכה להתגלות שלימות מדת חסדו בהר מרום הרים ברית, אמן ואמן.

כבר נודע בישראל גודל ההתעוררות בימי השובבי"ם הק' לתיקון מדת היסוד, ובעיקר בענין הזהירות מהרע בכל דרכיו ואופניו, אבל יש עוד נקודה חשובה בענין זה, והוא לחיות בפועל חיים של קדושה, כלומר, מלבד עצם ההרחקה שצריך האדם להתרחק מכל נקודה של רע, ולפרוש אף מהמותר לו - כל אחד לפי מדרגתו, יש נקודה שהקדושה היא כוללת את כל מציאות היהודי והתקרבותו לבוראו. כמו שכתב רביז"ל: "עיקר התקרבות ישראל לאביהם שבשמים על ידי תיקון הברית" (ליקוטי מוהר"ן, טו).

כי הברית ושמירתו אינו נוגע רק בפרישות מרע, אלא יש בה גם מציאות של קדושה ב'קום ועשה'. כי קדושת ישראל אינה רק במה שהם נבדלים מן העמים, אלא במה שיש בהם סגולה ומעלה עצמית.

ואף שבודאי שהפרישות היא תנאי הכרחי לגילוי מעלת קדושת היהודי, ורע ומר למי שמטנף עצמו בכל מה שאסרה תורה במחשבה דיבור ומעשה ח"ו, אולם ברור הוא שה'סור מרע' נועד לשמור שלא להפסיד מעלת ה'ישראל' שבו, ולא יתכן לומר שמעלת ישראל הוא בזה שאינם עושים עבירות ח"ו. אלא להיפך, מחמת שיש בהם מעלת קדושת ישראל והם בני מלכים, על כן נצטוו שלא להסתאב במה שאין נאה וראוי להם לפי מעלתם, אבל עצם מעלת ישראל הוא דבר חשיבות בעצם שהוא מציאות קדושתם.

ובאמת, כי בעצם מהות המושג 'קדושה' מוכרח

עומק הפרשה

התיקון להתרסקויות: 'משכן' הנקודות הטובות

וזאת התרומה אשר תקחו מאתם:

'אמרה כנסת ישראל אני ישנה ממעשה העגל, ולבי ער והקב"ה מרתיק עלי הוי ויקחו לי תרומה, פתחי לי אחותי רעיתי, עד מתי אהיה מתהלך בלא בית שראשי נמלא טל, אלא עשו לי מקדש שלא אהיה בחוץ (שמו"ד ג, ג).

את עומק הענין מבאר מוהר"ן למעשה כלל ישראל היו אחר חטא העגל, נפילה נוראה שלא הייתה מעולם, בבזיון וחרפה שכזו, באותה שעה אבדו ישראל את כל תקוותם כביכול, לפני רגע היו "ממלכת כהנים וגוי קדוש", "בני בכורי ישראל", וכעת "עם קשה עורף" וכו', "הרף ממני ואשמידם, ואמחה את שמם מתחת השמים".

הרבה פעמים האדם מרגיש בעצמו הרגשה זו, לפני רגע עלה והתעלה בהתקרבות להשי"ת אבל ברגע אחד נכשל ואיבד את כל הקרבה להשי"ת.

אבל משה רבינו עלה להר סיני שוב ושוב, עד שאמר לו השי"ת ביום הכיפורים 'סלחתי כדברך', ומיד למחרת יום הכיפורים אוסף משה רבינו את ישראל ומגלה להם דרך איך ממשכים בפועל את השכינה גם אחרי ההתרחקות, איך מביאים את השי"ת לדור עמנו, שהרי בפועל השי"ת כעת גלה גם הוא מהיכלו יחד עם ישראל, כביכול אין לו מקום להשרות את

שכינתו (כמובא לעיל מהמדרש, וכמו שאמר חז"ל תענית ה. ועוד).

לכן עומד משה רבינו ומכנס את כלל ישראל, ומגלה להם דרך איך להשרות את השי"ת מחדש, גם במצב הזה, והוא 'עצת הנקודות טובות', כל אחד מישראל הביא נקודה טובה שיש לו, זה הביא זהב וזה הביא פיסת נחושת, זה הביא תכלת וזה פיסת פשתן, אבל כל אחד הביא את הנקודה שלו למשה רבינו.

בדרך הטבע אין שום מעלה ושבח לנקודות אלו, כמו שאכן תמה הפסוק "השמים כסאי והארץ הדום רגלי אי זה בית אשר תבנו לי", אבל משה רבינו לקח את אותם נקודות טובות, את הנקודה טובה שמצא כל אחד בלבו, ועשה אותה למשכן לשכינה הק', באותם נקודות עלובות לכאורה המשיך משה רבינו גוויץ עילאין כמובא בזוה"ק, שהם גוויץ השכינה הק' שמתפארת בגוונים שונים.

דווקא בדרך זו הוריד משה רבינו את השכינה לתחתונים, וזו הדרך לדורות, לקחת מצוה קטנה שעשיתי בשביל כבוד השי"ת, מחשבה אחת שהצלחתי לחשוב ממנו בתוך כל הבלבולים שעברו עלי, נקודה קטנה של אמונה, דיבור אחת של תורה ותפילה, דווקא מנקודות אלו בונים הצדיקים את המשכן, ומביאים את שכינת עוזו בתחתונים.

(ע"פ ליקו"ה ה' השכמת הבוקר א)

דוגמא אישית - אני?!

במאמר קודם התחלנו לדבר בענין 'דוגמא אישית',

שהרבה נבוכים בכך, איך שייך לחנך את צאצאיהם

ולדרוש מהם כאשר הם בעצמם רחוקים מכך.

לא ייתכן שהתורה צוותה אותנו במצוות חינוך לחנך צאצאינו, רק כאשר אנו מושלמים במעשינו ובמידותינו, כי אם השי"ת זימן לאדם מצוות חינוך, כלומר שזימן לו את מי לחנך, הרי זה סימן הברור ביותר שהוא ראוי לחנך את בניו ובנותיו, ואסור לו להשתמט מכך. וצריך האדם מאוד להאמין בעצמו שהוא המתאים ביותר לחנך אותם. זהו א' ב' באמונה בהשגחה פרטית, שאין טעות בשום 'נברא', ואם ה' נתן לו ילד כמו שהוא, עם כל תכונותיו ומידותיו, הרי שמתברר שהוא המחנך הדגול ביותר בשביל אותו ילד. למרות שבדאי צריך לפעמים לבקש עזרה ויעוץ ממחנכים ותיקים וכדו', אבל כיון שילד זה נולד לאבא ואמא אלו, זהו הסימן שה' בחר בהם דייקא, שהם יחנכוהו, ואם כן בודאי מוכשרים הם לכך.

וכל ההצלחה בחינוך שהאדם חוגר מתניו בבטחון ואמונה שבודאי יש לו הכוחות לכך, ולא יחיה בחשש שאינו ראוי ומתאים לכך, כי ספק זה הוא קרוב לשאלות באמונה וספיקות בהשגחת הבורא.

שמה יאמר האדם, והרי סוף סוף אני משמש כדוגמא אישית, ואיך אחנך את צאצאי בדברים שאיני אוהב בהם?

שאלה זו נובעת מטעות, כאילו דוגמא אישית הכוונה שהאבא צריך להיות מושלם ומוצלח. והוא טעות גדולה מאוד, כי גם בעבודת ה' לימד אותנו רביז"ל שהצלחה בעבודת ה' הוא לא מה שהעולם מחשיב בשם 'הצלחה' - מציאות בה האדם שבר ותיקן את עצמו באופן שאין לו נסיונות.

לא ולא, 'הצלחה' משמעותו אדם שנלחם, אדם שרוצה ושואף, פעם מצליח ופעם נופל, אך תמיד הוא רוצה ומייחל להשתפר, תמיד הוא מתחדש, ומראה שהדבר חשוב לו, ולעולם לא התייאש מלהיות אדם טוב יותר.

הילדים מזהים את הרצון הפנימי של האבא, הם רואים את הרצון שלו, הילדים מבינים את הערך של המלחמה, אדרבא זה בעצמו הדוגמא האישית הגדולה ביותר, שהילד רואה את האבא נלחם, נופל ומתחדש במלחמתו.

זהו דוגמא אישית בנוסח בית מדרשו של רביז"ל, אדם שהולך כל יום להתבודד ומספר לה' על הנפילות שלו, אדם שמשדר בבית שהוא מתחדש מהיום לעבוד על מידת הכעס, למרות שאולי בהמשך הוא יפול. אדם שמתחדש לחטוף שיעורים קבועים, אדם שמנסה 'מהיום' להתפלל בכוונה יותר.

ואם האדם רואה בעצמו שהוא עדיין לא דוגמא גם לא לזה, כי הוא לא עובד על עצמו, הרי שהוא יכול להתחיל בכל רגע, הוא לא חייב תקופת כושר להראות רצינות, אלא יכול בכל רגע להתחדש בבית ולהראות שהוא מנסה להתחזק בתפילה ולימוד וכו', ולדבר על כך עם הילדים, דיבורי אמת כמה יש יצר הרע וכמה יש להלחם אפילו שנשלים וכו', ולהתחיל תמיד מחדש.

תהלים - בטחון

תהלים מסוגל לרפאות חולי, לא רק מחמת עצם התפילה והזעקה שיש בתהלים, אלא מחמת שיש בתהלים כח עצום לחזק את האדם בבטחון שבוודאי יושיעו ה', ועל ידי שיהיה לו בטחון בהש"ת אזי יזכה באמת לרפואה.

ועל כן מה טוב להשתדל לומר תהלים בכוונה. וגם אם אינו מכוון בכל תיבה, ישתדל לאחוז עצמו בכמה תיבות שיכול, פסוקים בהם מדבר מבטחון בהש"ת, כמו 'ואתה ה' מגן בעדי' - 'ה' עוזי ומגיני' - 'עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו', וכו'.

ויכנס מחשבתו בתיבות אלו, וימלא נפשו בבטחון, וכך יזכה לישועה ולרפואה בכל מה שצריך.

ומובן שכן הדבר גם בשיחה בינו לקונו שמדבר בלשון שלו, ישתדל לדבר באופן שכולל דיבורים של בטחון בה' שבוודאי יעזרהו וישלח לו הישועה שצריך לו.

(ע"פ שיחות הר"ן צח)

תהלים - הודאה ונקשה

למה ה'תהלים' נקרא בלשון 'תהילה' והרי רוב פסוקי התהלים הם דיבורים של תחנונות וזעקות? מפרש ר' נתן ז"ל (ליקו"ח כלאי בחמה ד'), שכל צעקותיו וזעקותיו של דוד המלך ע"ה היה מתוך הודאה ושבח על העבר, ורק בכח ההודאה היה מתעורר לעזוק.

ועוד, שכשאדם כולל בבקשותיו דיבורי שבח ותהילה, אזי הבקשות עצמם הם התהילה, כיון שעיקר השבח של הש"ת הוא, שאנו מבקשים ממנו ולא הולכים להשתדלות אחרת. והדבר דומה לכן שמשבח את אביו עד כמה הוא עיקר חיותו, אך כאשר הבן נצרך לדבר מאכל הוא הולך לשכן לבקש ממנו, שהוא בזיון גדול לאב, כי הבן מוכיח שאף שמשבח את אביו, את צרכיו הוא מקבל ממקום אחר, אך כשהבן מבקש כל דבר מהאב, אזי הוא מראה שבאמת אביו הוא כל חיותו. אך גם להיפך, בן שרק יבקש מאביו בקשות ולעולם לא ישבחו הוא גם לא טוב, כי השלמות הוא בן שמשבח את אביו ויחד עם זאת מבקש ממנו כל דבר.

בשורה טובה תדשן עצם: אחר 12 שנה של הפצה עצומה ונרחבת, המהפכה מגיעה גם לאמריקה: אחר ביקוש הולך ומתעצם בקרב בני חו"ל, גליון 'עלה לתרופה' יוצא כעת במהדורה חדשה ומיוחדת - 6 עמודים - המתורגמים לשפת האידיש, ובתפוצה רחבה ברחבי ארה"ב. לקבלת הגליון בדוא"ל ולתרומות, נא לפנות: Hisachdusbreslev@gmail.com

התורה הזמנית: בסיעתא דשמיא, אחר שזכינו ללכת כמה חודשים עם תורה כ"ב, בימים אלו עוברים כלל העוסקים בחיפוש דעת רביה"ק בתורותיו הק' - לתורה כ"ד, יחד עם הליקוטי הלכות שעליו - העוסקים בעניין פורים.

לא ניתניש מנך תורה כ"ב: בעקבות בקשת רבים מחברי מחבורות וכוללי 'לטייל בתורתו' להמשיך בלימוד ועיון תורה כ"ב, הלימוד במסגרותיהם יימשך בתורה זו, וכפי שיפורסם שם. וא"ה אחר ימי הפסח יתאחדו כולם סביב תורה אחת.

הופיע! חוברת 'מתוק לחיך' - קובץ מאמרים מעשיים ע"פ תורה כ"ב, שנכתבו ע"י חברי חבורות הבחורים ד'לטייל בתורתו'. להשיג בריכוזי חסידי ברסלב, או בפניה לקו 'לסלסל בתורתו': 046277313.

אומן: בימים אלו, בהם רוחות מלחמה מנשבות מכיוון רוסיה ואוקראינה, שומה עלינו להתחזק ולהרבות בתפילות ותחנונים למען לא יערמו מניעות חדשות ומשונות לבוא בשערי ציון. החכם עניו בראשו לזכור כבר מהיום את ימי ראש השנה הבעל"ט.

י"ל ע"י מכוון עלה לתרופה
בבל ענין או להצטרפות למנויים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המערות נסגרות מיד יום ראשון בשעה 19:00

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ דביהכ"ס נחלת חן

הלכה פסוקה

מים אחרונים

סוף דברי

ב. 'לצורך', מותר להפסיק בשתיקה עד שיעור הליכה של 22 אמות [בערך עשר שניות].

ג. להפסיק בדיבור, אפילו בדברי תורה, או להתעסק באיזה דבר - יש להזהר שלא לעשות כן. ואין לסמוך על מה שיטלו מים אחרונים עוד הפעם.

לכן את המזמורים: על נהרות בבל, שיר המעלות - צריך לומר לפני שנטלים מים אחרונים (ערוה"ש קפא ט. ומש"כ בקצוה"ש שאם שכה, יאמר ויטול שנית. צ"ע האיך עדיפים אלו מדברי חז"ל יתיך לנטילה וכו' וכמ"ש בשע"ה צ').

אבל אלו אינם נחשבים הפסק: ברכת הזימון, נודה לשמן, דווי הסר. וכן מזמור 'אלוקים יחננו' אומרים על פי האריז"ל דוקא לאחר מים אחרונים (כה"ח כ ובקנז כב).

ד. ואם הוא 'לצורך דבר נחוץ' - אפשר לדבר, אך יש ליטול דיו שנית.

ה. שירה בפה - נחשב כדיבור (פשוט). אך 'זמזום' גרידא - נראה שאין נחשב כדיבור, ומכל מקום טוב להחמיר (רבותא אפרים, תקצח).

ו. אם התחילו לברך לפני שהספיקו ליטול מים אחרונים - צריך לשמוע ולענות ברכת הזימון, ואחר כך ליטול מים אחרונים ולברך.

פחות משיעור זה, לא יצאו ידי חובתם. ודע עלי המעשה שיש נותנים רק איזה טיפות מים על ראשי האצבעות, או רק גגיעה בעלמא במים, שכאמור אינם יוצאים כלל חובת מים אחרונים (משנ"ב, קפא, י. ובביה"ל ד"ה עד, שטוב לכתחילה לנהוג כהגר"א, ליטול עד חיבור האצבעות עם פיסת היד. ובבא"ח שלח יב ובכה"ח ט"ב, כתבו שכן הוא עפ"י האריז"ל).

ומה שי"א שאין להרבות במים אחרונים, היינו שיש למעט ב'כמות' המים, אבל לא לגבי מקום הנטילה (שלחן הטהור א. תשובות והנהגות, א קעג).

ב. יש נוהגים לרחוץ עם הידים הרטובות מהמים האחרונים סביב הפה (מקור חיים בקיצור, קפא א. התעוררות התשובה ס"ס סג, שכן נהג הכת"ס. מנהגים חב"ד עמוד 22). וי"א שאין לעשות כן עם המים אחרונים, אלא עם מים אחרים (כה"ח פאלאג"י, כה ב ובכה"ח א. וכן ראה בא"ח ח).

הפסק בין הנטילה לברכת המזון

יש להסמיק את הנטילה מה שיתור סמוך לברכת המזון, לכן: (לפמ"ש משנ"ב קעט א - ב ושע"ה צ"ז. ובסימן קפא טו, כד).

א. 'בחנים', אסור להפסיק אפילו בשתיקה אפילו רק קצת.

ח. בכל אופן שנטלים - יש להזהר שלא ינתז מהמים אחרונים על המאכלים שיש על השולחן. ולכן יש לסלק את המאכלים והלחם מעל השולחן. אך מכל מקום צריך להשאיר קצת לחם בפניה עד אחרי ברכת המזון (שו"ע סימן קפ סעיפים ב - ג. משנ"ב ט).

ואם בכל זאת ניתז מהמים על מאכל - י"א שיש לומר שאין המאכל נאסר (שבט הקהתי א צג, כיון שי"א שאין רו"ד רק על הקרקע. וצ"ע שלפעמים ניתז מתוך הכלי, שאז י"ל שאין הר"ר סר ממנו. ולענ"ד יש להביא ראיה להתייר, מהא דסימן קפ, שנחתרוק לענין מיאוס ולא הזכירו כלל ענין רו"ד).

ט. יש שהקפידו להסיר מהשולחן את הכלי עם המים אחרונים, או לכסותו, לפני ברכת המזון (כך החיים פאלג"י כה ג, והביאו בכה"ח ח, ש"טוב" להסירו. ובקצות השלחן בבדה"ש י, שכן נוהגים. וכ"כ בשבט הלוי ח קסא ג).

ומי שאינו מקפיד על זה - יש לו על מה לסמוך (כי לא הובא כלל בפוסקים. וגם אפילו בנטי" שחרי"ת, דעת הרבה שמוטר לומר נגדם דבר שבקדושה, וכ"ש נגד מים אחרונים שי"א שאין שורה רו"ד כלל בכלי).

היכן צריך לרחוץ
א. חייבים ליטול עד 'פרק שני' של האצבעות, כלומר עד הכיפוף האמצעי של האצבעות. והנטלים

החיזוק השבועי

פי משה ראה גדל התגרות השטן שיש לו
כח כל כך להתגרות בה' אדם בזה העולם
עד אשר אחר שהוציאם ממצרים באותות
ונראות פאלה וקרע להם את הים וכו'
ונתן להם את התורה בקולות וברקים וכו'
ובהתגלות אלקות נורא ומרעיד קצה וכו'
וכו', ואף על פי כן אחר כל אלה הכשלים
על ידי הערב רב פגנם עבודה זרה של העגל
שהוא פחיתת שמד, על כן כשנתרצה להם
השם יתברך פמ"ם ימי רצון האחרונים
מאילול עד יום כפוד צרה להם לעשות
משכן, וכלל המשכן הוא פחיתת נדבת לב
צדקה כדי לחזק את הרצון דקדושה:

(ברכות השחר ה. מ. ליתר הירחבה ראה בשע"ה הגליון)

יהלום

כל טרדותם וכלבול דעתם של
כל העולם, נמשך רק ממניעת
הצדקה, מחמת שאין נותנין
צדקה ברוח ובפאור גדול:

(ליקוטי הלכות קדושתו ג, עיי"ש)